

Sammanträdesdatum  
2021-06-23

Dnr 2021/665

§ 129

## Framtidsvision för Sala vattenmiljöer

**INLEDNING**

Illustrationen *Framtidsvision för Salas vattenmiljöer* presenterar en rad naturbaserade lösningar som utgår från och stärker vår biologiska mångfald och Sala stads ekosystemtjänster genom anläggningar av våtmarker och restaurering av vattendrag.

Genom politiskt antagande av visionen ges tjänstepersoner ett mandat till fortsatt arbete i projekt som innebär att utredningar och åtgärder genomförs i enlighet med visionen.

**Beslutsunderlag**

Bilaga KS 2021.2716, Framtidsvision för Sala vattenmiljöer

Föredragning av miljöstrateg Linn Hemlin

**Jäv**

Viktor Kärvinge (S) anmäler jäv och deltar ej i ärendets behandling.

**Yrkanden**

Anders Wigelsbo (C) yrkar

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

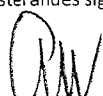
att anta *Framtidsvision Salas vattenmiljöer*, enligt bilagt förslag, KS 2021.2176.

**BESLUT**

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anta *Framtidsvision Salas vattenmiljöer*, enligt bilagt förslag, KS 2021.2176

Skickas till  
Kommunstyrelsen

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	--	--	--------------------

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING  
Tekniska kontoret

MISSIV

## Framtidsvision för Sala stads vattenmiljöer - *Klimatanpassade vatten med mervärden för god livskvalitet*

### Sammanfattning av ärendet

Illustrationen *Framtidsvision för Salas vattenmiljöer* presenterar en rad naturbaserade lösningar som utgår från och stärker vår biologiska mångfald och Sala stads ekosystemtjänster genom anläggningar av våtmarker och restaurering av vattendrag.

Genom politiskt antagande av visionen ges tjänstepersoner ett mandat till fortsatt arbete i projekt som innebär att utredningar och åtgärder genomförs i enlighet med visionen.

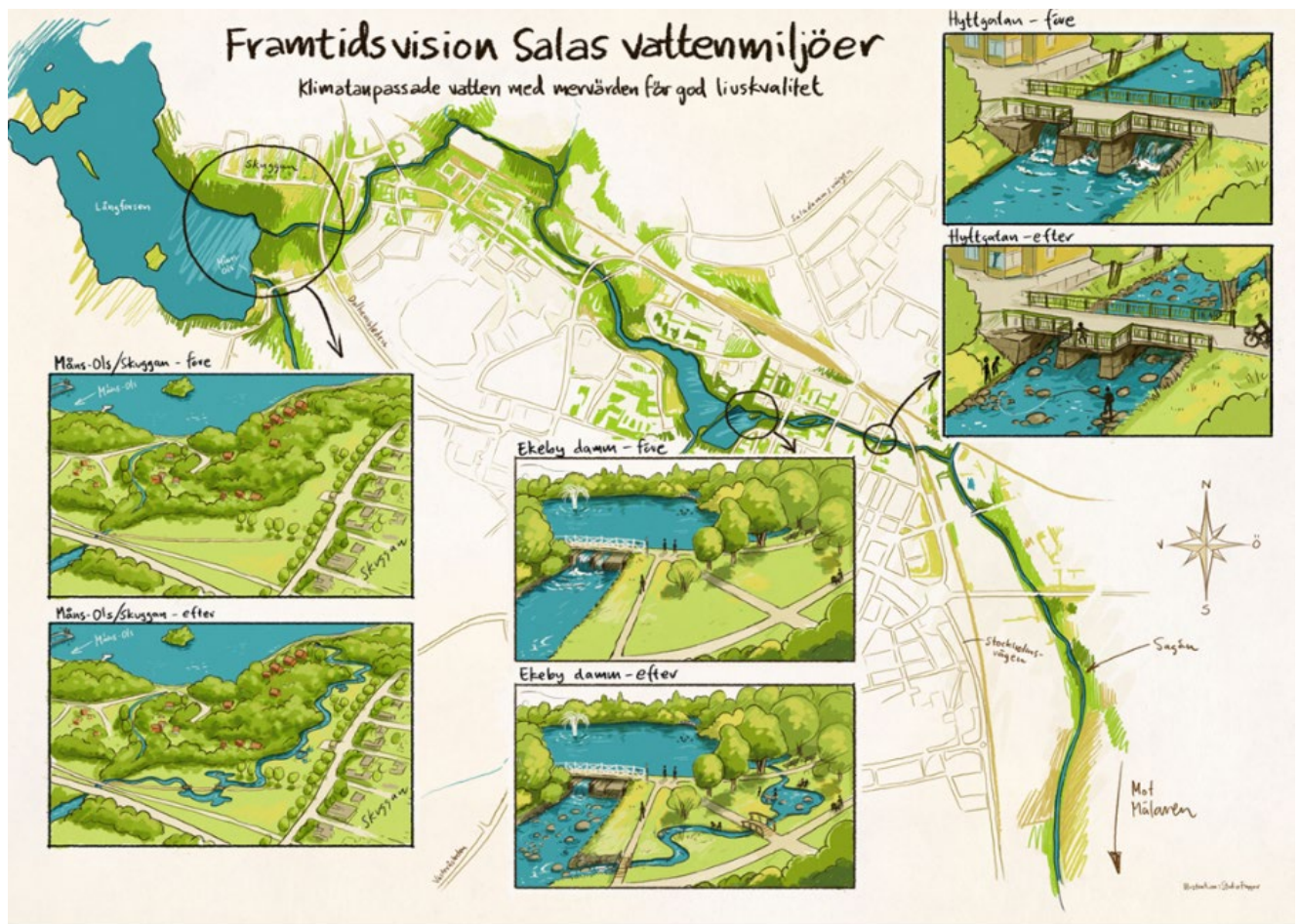


Bild 1 Illustration över *Framtidsvision för Salas vattenmiljöer* – klimatanpassade vatten med mervärden för god livskvalitet.

SALA KOMMUN  
Kommunstyrelsens förvaltning  
Box 304  
73325 Sala

Besöksadress: Stora Torget 1, Sala  
Växel: 0224-74 70 00  
Fax: 0224-188 50  
kommun.info@sala.se  
www.sala.se

Sara Nässing  
Administrativ samordnare  
Kommunstyrelsens förvaltning  
sara.nassing@sala.se  
Direkt: 47064

## Bakgrund

Naturbaserade lösningar är multifunktionella och kostnadseffektiva åtgärder för att hantera olika samhällsutmaningar, i det här fallet vandringshinder för fisk, höga flöden i landskapet, stadsgrönka, dagvattenhantering och klimatutmaningar. Dessutom främjas rekreativsmöjligheterna i staden vilket medför hälsofördelar, ökad livskvalitet och stärkt besöksnäring.

Sala stads vattenförekomster är främst i form av dammar och åar. Dammanläggningar utgör ofta vandringshinder för fisk och därmed något som behöver åtgärdas för att nå miljömål och miljö kvalitetsnormer för vatten (MKN). I arbetet enligt visionen ingår också ett klimatanpassningsarbete i syfte att minska risker kopplade till höglödessituationer och översvämningrisker nedströms. Genom att fördröja vattenflöden i skog norr om Sala stad och inom staden med omlöp och svämytor minskas översvämningrisken på värdefulla åkermark i söder. Åtgärderna ska också genomföras med hänsyn till dagvatten för minskad negativ åverkan för fastighetsägare och recipienter (mottagande vattenförekomst av dagvatten) i enlighet med kommunens och VA-kollektivets ansvar för detta.

### *Miljöproblem*

De miljöproblem som hotar stadens vatten och övriga vattendrag i tillrinningsområdet, och som orsakas av mänsklig aktivitet, är framförallt:

- Övergödning
- Miljögifter
- Fysiska hinder och fysisk förändring
- Invasiva arter
- Brunifiering och ökad grumling
- Utarmning av biologisk mångfald
- Klimateffekter

Dessa miljöproblem och de risker de medför kommer att utredas noggrannare i en riskanalys/påverkansanalys i kommande Vattenplan för Sala kommun.

## Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta *Framtidsvision Salas vattenmiljöer*.

Linn Hemlin

Miljöstrateg Sala kommun

CHECKLISTA

Checklista för landsbygdssäkring av beslut.

**Bedömer ni att beslutet kommer innebära särskilda konsekvenser för landsbygden, nu eller i framtiden?**

JA  NEJ

**Vid JA – hur bedömer ni att beslutet påverkar:**

**1. att det blir lättare eller svårare att bo på landsbygden?**

*I så fall, på vilket sätt?*

Skriv här...

**2. att det skapas fler eller färre jobb på landsbygden?**

*I så fall, på vilket sätt?*

Skriv här...

**3. att det ökar eller minskar tillgången till god service på landsbygden?**

*I så fall, på vilket sätt?*

Skriv här...

## CHECKLISTA

## Checklista avseende FN:s konvention om barnets rättigheter

**Kommer beslutet att beröra barn och ungdomar, nu eller i framtiden?**

Även barn och unga besöker detta stråk. Ens kontakt och upplevelse av sin närmiljö har stor betydelse för de erfarenheter man tar med sig i livet.

Vid JA ska denna barnkonsekvensanalys fyllas i

- 1. Innebär beslutet att barns och ungdomars bästa sätts i främsta rummet?** JA  NEJ

Visionen möjliggör för barn och unga att i större utsträckning komma nära och uppleva stadens vattenmiljöer. Åtgärderna kan också användas pedagogiskt för att se ekosystemtjänster och förstå hur naturen fungerar. Familjer ses som en viktig besöksgrupp i områdena.

- 2. Är beslutet belyst ur barnets perspektiv?** JA  NEJ

Årligt återkommande fiskdag har hållits av Sagåns vattenråd vid Aguéliiparken för förskolebarn i Sala kommun med syfte att belysa betydelsen av biologiskt liv i Lillån.

- 3. Innebär beslutet att barnets rätt till likvärdiga villkor beaktas med tanke på bland annat kön, etniskt ursprung, hälsa, funktionshinder, tro eller social ställning?** JA  NEJ

Framtidsvisionen för Salas vattenmiljöer har ett generationsperspektiv i och med att det syftar till måluppfyllnad av ett flertal av Sveriges antagna miljömål som innebär att beslut idag inte får äventyra kommande generationers möjlighet till ett gott liv.

- 4. Har barn och ungdomar fått uttrycka sin mening?** JA  NEJ

Familjer ses som en viktig besöksgrupp i området. Fortsatt dialog och samverkan med skolor och förskolor planeras under projektets genomförande.

## Övrigt som bör tas hänsyn till

### Anvisningar för Barnchecklistan

Barnchecklistan används för att klargöra vilka beslut som kan beröra barn och ungdomar och därför behöver få en särskild barnkonsekvensanalys.

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och ska naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år att betrakta som barn.

#### **Barnets bästa i främsta rummet (artikel 3, 4 och 6)**

Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling, i beslutsfattandet?

Har en sammanvägning gjorts av olika intressen?

FN:s barnkommitté har uttalat att principen om barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, t.ex. samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska.

principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp.

beslutsfattare ska enligt barnkonventionen anstränga sig till det yttersta av tillgängliga resurser för att tillgodose barnets bästa, detta innebär t.ex. att när ett enskilt barns bästa eller en grupp barns bästa måste ge vika för andra intressen bör kompenserande åtgärder övervägas.

till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning

#### **Beslutet belyst ur barnets perspektiv**

Vilka konsekvenser har beslutet för barnet/barnen och hur kan barn själva tänkas värdera beslutet?

#### **Barns och ungdomars rätt till likvärdiga villkor (artikel 2)**

Diskrimineras barnet eller dess föräldrar p.g.a. kön, etniska ursprung, funktionshinder, tro, ställning etc.?

Har hänsyn tagits till barns särskilda behov på grund av psykiskt/fysiskt funktionshinder? (artikel 23)

all olikhet behöver inte innebära diskriminering, det avgörande är om de kriterier som ligger till grund för olik behandling är rimliga och objektiva

barn får inte diskrimineras i förhållande till vuxna och inte i förhållande till andra grupper av barn.

ojämlikheten i hälsa vad gäller pojkar/flickor, socioekonomisk och etnisk tillhörighet ökar bland barn och ungdomar och detta måste hejdas

Överväg effekterna vad gäller fysisk hälsa, psykisk hälsa, social hälsa (artikel 24). Var särskilt uppmärksam på följande:

allergier drabbar många barn och ökar, idag är ca 40 procent av alla barn och ungdomar drabbade

skador (olycksfall, självmord) - orsakar den högsta dödligheten bland barn  
självförtroende

droger och tobak - tobak ökar bland flickor, viss tendens att också drogbruket ökar

### **Barns och ungdomars rätt att uttrycka sin mening - (artikel 12)**

Barnets rätt att komma till tals måste ytterst vara underställt principen om barnets bästa, bedömningen om vad som kan ses vara ett barns eller en grupp barns bästa i en viss situation ska alltid göras av de vuxna som har ansvaret för besluten.

FN-kommittén framhåller att det är särskilt viktigt att barn får delta i beslutsfattande på den lokala nivån.

ange här på vilket sätt ungdomars röst har inhämtats, t ex enkät i en skolklass, remiss till ungdomsrådet, samråd med ungdomsorganisationer osv.

i fall där beslut berör barn på ett personligt plan – har barnet fått säga sin mening?